

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 3443244
ΜΑΤ

Μαρούσι, 22-12-2023

Αρ. Πρωτ. 147581/Φ1

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ.
- Βασίλειο Κόκκαλη
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Αναφορά με αρ. πρωτ. 351/18-10-2023»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στις διατάξεις της παρ. β του άρθ. 1 του ν. 3699/2008 (Α'199) προσδιορίζεται ότι η Παράλληλη στήριξη παρέχεται σε:
α. μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης,
β. σε μαθητές με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο ΕΑΕ (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης) ή γ. όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη – βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕΔΑΣΥ – εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών.
δ. Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕΔΑΣΥ εφόσον διαπιστώσει την αναγκαιότητα κατόπιν ανάλογης αξιολόγησης από την διεπιστημονική ομάδα και συνεκτιμώντας τα όποια ιατρικά πορίσματα.

Σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη που εφαρμόζονται οι σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις βασισμένες στις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης και της φιλοσοφίας για την διασφάλιση των ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων αυτών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, δεν εφαρμόζεται η διδασκαλία σε συνθήκη 1:1, παρά μόνο σε πολύ ειδικές περιπτώσεις και όπου αυτό ειδικά τεκμηριώνεται. Αυτό που εφαρμόζεται είναι η συνεργασία εκπ/κού τάξης και εκπ/κού της παράλληλης στήριξης, που λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους, δημιουργώντας από κοινού, κοινή εκπαιδευτική ενταξιακή πρακτική και κοινό εκπαιδευτικό πρότυπο/μοντέλο προς όλους τους μαθητές της τάξης.

Άλλωστε, σκοπός της Παράλληλης Στήριξης είναι η ενδυνάμωση της μαθησιακής ικανότητας των μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσα στην τάξη, η κοινωνικοποίησή τους και η ενίσχυση της αυτονομίας τους.

Τα παραπάνω αποτέλεσαν και θεματολογία, ανάμεσα στα άλλα, στην « Επιμόρφωση εκπαιδευτικών εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» Άξονες Προτεραιότητας, 6, 8, 9.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», MIS 5000939, που διοργανώθηκε από την Επιστημονική μονάδα «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση» του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Το περιεχόμενο της επιμόρφωσης αυτής βρίσκεται αναρτημένο στην επίσημη ιστοσελίδα του ΙΕΠ (<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/epimorfwtiko-yliko-2017>).

Αναφορικά με τα Τμήματα ένταξης, με τις διατάξεις της παρ.1, περ.γ εδαφ.γγ του άρθ. 6 του ν. 3699/ 2008 όπως ισχύει, προβλέπεται αντίστοιχα ότι: «Σκοπός των ΤΕ είναι η πλήρης ένταξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία στο σχολικό περιβάλλον μέσα από ειδικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις. Ο εκπαιδευτικός του ΤΕ υποστηρίζει τους μαθητές εντός του περιβάλλοντος της τάξης τους, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων, με στόχο τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων και των διδακτικών πρακτικών, καθώς και την κατάλληλη προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού και του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Η υποστήριξη σε ιδιαίτερο χώρο υλοποιείται εφόσον το επιβάλλουν οι ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, με απώτερο στόχο τη δυνατότητα μελλοντικής υποστήριξης αυτών εντός του περιβάλλοντος της τάξης τους».

Σε συνέχεια όλων των παραπάνω διατυπώθηκε και ερώτημα προς το ΙΕΠ, το οποίο με την Πράξη 53/25-08-2023 επιβεβαίωσε την ισχύ των προαναφερθέντων τεκμηριώνοντας επιστημονικά την θέση του.

Περαιτέρω, με το αρ. 93506/Δ3/25-08-2023 έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. με θέμα: «Διευκρινιστικές οδηγίες του ν. 3699/2008 (Α'199) σχετικά με την παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση» προσδιορίστηκε, ανάμεσα στα άλλα, ότι:

«...β) Ο/Η εκπαιδευτικός ΕΑΕ του θεσμού της παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης τοποθετείται σε σχολείο/α, όχι ως «ατομικός εκπαιδευτικός» μαθητών/τριών, αλλά με σκοπό την ένταξή τους στο σχολικό γίγνεσθαι, σε γνωστικό, κοινωνικό και ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, η παρέμβασή του έχει δυνατότητα, σε σταθερή συνεργασία με τον/τους εκπαιδευτικούς γενικής εκπαίδευσης, να αναφέρεται στον/στη μαθητή/τρια της παράλληλης στήριξης, στις μικροομάδες της τάξης, καθώς και στο σύνολο της τάξης και του σχολείου, όπως και οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί. Σε τμήμα σχολείου στο οποίο υπάρχει απόφαση έγκρισης παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης για περισσότερους από έναν/μια μαθητή /τρια, αναλαμβάνει ένας/μία εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης συνολικά την υποστήριξή τους. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις το ΚΕΔΑΣΥ, κατά την εισήγησή του προς τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης (παρ. 9β του άρθρου 5 της Υ.Α.104627/ΓΔ5/20 (ΦΕΚ 3344 Β/10-08-2020), θα τεκμηριώνει με ειδική μνεία την αναγκαιότητα της ταυτόχρονης παρουσίας δύο (2) εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης στο ίδιο τμήμα σχολείου.

γ) Ο/Η εκπαιδευτικός ο/η οποίος/α διδάσκει στο τμήμα και ο/η εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης συνεργάζονται συνεχώς υποχρεωτικά για την ολόπλευρη υποστήριξη των μαθητών/μαθητριών με έγκριση παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης, καθώς και του συνόλου των μαθητών του τμήματος.

δ) Για όλους/όλες τους/τις μαθητές/μαθήτριες που υποστηρίζονται από τον θεσμό της παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης υποχρεωτικά τηρείται ατομικός φάκελος και υλοποιείται Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης. Το ΕΠΕ αποτελεί παιδαγωγικό κείμενο δυναμικού και εξελίξιμου χαρακτήρα, το οποίο σχεδιάζεται και υλοποιείται με συνεργατικές διαδικασίες. Η εφαρμογή του ΕΠΕ και η «εξατομικευμένη υποστήριξη» δεν σημαίνει αποκλειστική διδασκαλία με τη μορφή ένας προς έναν. Η υποστήριξη με τη μορφή 1:1 υπάρχει δυνατότητα να αποτελεί μόνο μέρος της εφαρμογής του ΕΠΕ, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την ομάδα σχεδιασμού του. Επίσης, ο δυναμικός και εξελίξιμος χαρακτήρας του προγράμματος σημαίνει ότι υπάρχει δυνατότητα να τροποποιούνται, ανάλογα, και οι απαιτούμενες ώρες υποστήριξης, με εισήγηση του ΚΕΔΑΣΥ. Στην υλοποίηση του ΕΠΕ δύναται να συμμετέχει όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου. Για την εφαρμογή του ΕΠΕ, τους στόχους και την πορεία υλοποίησής του ενημερώνεται σε τακτική βάση, η οποία ορίζεται από την ομάδα σχεδιασμού, ο/η γονέας/κηδεμόνας του/της μαθητή/μαθήτριας.

ε)Η εκπαίδευση και υποστήριξη των μαθητών/μαθητριών συνολικά, συμπεριλαμβανομένων και όσων έχουν έγκριση παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης, αποτελεί ευθύνη του σχολείου ως φορέα και σε καμία περίπτωση η διατύπωση του εδαφίου 3 του υποκεφαλαίου «Εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης» του κεφαλαίου Α' «ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ» της υπό στοιχεία Υ.Α. 27922/Γ6/2007 Υ.Α. (Β'449), δεν σημαίνει ότι ο/η εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης έχει ατομικά το σύνολο αυτής της ευθύνης».

Περαιτέρω, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού καταβάλλει εντατική προσπάθεια για την περαιτέρω ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης με μόνιμους διορισμούς, προκειμένου να αποκατασταθεί η χρόνια στρέβλωση του θεσμού του αναπληρωτή και να επιτευχθεί σταδιακά καθεστώς αναπλήρωσης που θα εστιάζει στις πραγματικά έκτακτες ανάγκες. Ως εκ τούτου, τα τελευταία τέσσερα χρόνια διενεργήθηκαν διορισμοί σχεδόν 28.700 εκπαιδευτικών και μελών ΕΕΠ και ΕΒΠ στη Γενική Εκπαίδευση και στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση.Ειδικότερα, στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση πραγματοποιήθηκαν διορισμοί 4.739 εκπαιδευτικών και 1590 μελών ΕΕΠ και ΕΒΠ.

Οι προσλήψεις των αναπληρωτών γίνονται με βάση τα αρμοδίως δηλωθέντα λειτουργικά κενά, σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4 «της υπάριθμ. 104627/ΓΔ5/7.8.2020 (3344 Β') Υ.Α., με θέμα «Ρύθμιση θεμάτων πρόσληψης και τοποθέτησης αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.)». Σύμφωνα με την παρ. 9α του άρθρου 5 της ως άνω Υ.Α., η τοποθέτηση των προσληφθέντων αναπληρωτών σε σχολικές μονάδες της περιοχής πρόσληψής τους γίνεται με απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Για σχολικό έτος 2023-2024, έχουν πραγματοποιηθεί έως 15/12/2023 στη Γενική Εκπαίδευση και στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση προσλήψεις 50.297 εκπαιδευτικών και μελών ΕΕΠ και ΕΒΠ. Πιο συγκεκριμένα προσελήφθησαν 17.733 εκπαιδευτικοί στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (13.847 στην Α/θμια Εκπ/ση, 3.886 στη Β/θμια Εκπ/ση), εκ των οποίων 14.703 για το «Πρόγραμμα ανάπτυξης και ενδυνάμωσης διεπιστημονικών συμβουλευτικών και υποστηρικτικών δομών και μαθησιακής υποστήριξης /συνεκπαίδευσης μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για την ισότιμη προσβαση και συμπερίληψη στην εκπαίδευση». Επίσης, προσελήφθησαν πανελλαδικά 8.876 μέλη ΕΕΠ και ΕΒΠ για τη στελέχωση των σχολείων ειδικής αγωγής και γενικής εκπαίδευσης καθώς και των δομών ειδικής αγωγής, εκ των οποίων 3.884 για το ως άνω Πρόγραμμα.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή

- 1.Γραφείο Υπουργού
- 2.Γραφείο Υφυπουργού κ. Δ. Μιχαηλίδου
- 3.Γραφείο Γεν. Γραμματέα Α/θμιας, Β/θμιας Εκπ/σης και Ειδικής Αγωγής
- 4.Διεύθυνση Διορισμών –Προσλήψεων Εκπ/κού Προσωπικού Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης
- 5.Τ.Κ.Ε.